

התעטר הקדוש ברוך הוא באותה עטרה, וישב בכסאו והתעטר בעטרותיו. ומאותו זמן שנתחבר בית המקדש, לא התעטר הקדוש ברוך הוא בעטרותיו, ואותו נעם התכסה ונגנז.

אמר רבי אלעזר, בשעה שנכנס משה לתוך הענן, כפתוב (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן, כאדם שהיה הולך במקום של רוח, ופגש בו מלאך גדול אחד. ושנינו ששמו קמוא"ל, והוא ממנה על שנים עשר אלף ממנים שליחים. רצה להזדווג במשה. פתח משה פיו בשתים עשרה אותיות חקוקות של השם הקדוש שלמד אותו הקדוש ברוך הוא בסנה, והתרחק ממנו שתיים עשרה אלף פרסות, והיה משה הולך בענן, ועיניו לזהטות בגחלי אש.

עד שפגש בו מלאך אחד גדול ונכבד מן הקדם, ושנינו ששמו הדרניא"ל, והוא עליון על כל שאר המלאכים אלף וששים רבוא פרסות, וקולו הולך במאתים אלף רקיעים שמקפים באש לבנה. פיון שראהו משה, לא יכל לדבר. רצה לזרק את עצמו מתוך הענן.

אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה, וכי אתה שהרבית דברים עמי בסנה, שרצית לדעת את סוד השם הקדוש ולא פחדת, ועכשו אתה פוחד מאחד משמשי? פיון ששמע משה את קול הקדוש ברוך הוא, התחזק. פתח פיו בשבעים ושתיים אותיות השם העליון. פיון ששמע הדרניא"ל את אותיות השם הקדוש מפי משה, הזדעזע. קרב אליו ואמר לו: אשרי חלקך, משה, שהתגלה לך מה שלא התגלה למלאכים העליונים.

קדשא בריך הוא בההוא עטרה, ויתב בכרסיא דיליה, ואתעטר בעטרוי. ומההוא זמנא דאתחבר בי מקדשא, לא אתעטר קדשא בריך הוא בעטרוי, וההוא נעם אתטמר ואתגנז.

אמר רבי אלעזר, בשעתא דעאל משה בגו עננא, כמה דכתיב, (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן, כבר נש דהיה אזיל באתר דרוחא. איערע ביה חד מלאכא רברבא, ותאנא, קמוא"ל שמיה. והוא ממנא על תריסר אלפין ממנן שליחן. בעא לאזדווגא ביה במשה, פתח משה פומיה, בתריסר אתוון גליפן דשמא קדישא דאוליה ליה קדשא בריך הוא בסנה, ואתרחק מגיה תריסר אלפין פרסין, והיה אזל משה בעננא, ועינוי מלהטן בגומריין דאשא.

עד דאיערע ביה חד מלאכא, רברבא ויקירא מן קדמאה, ותאנא הדרניא"ל שמיה, והוא עלאה על שאר מלאכין, אלף ושתיין רבוא פרסין, וקליה אזיל במאתן אלף רקיעין, דמסתחראן באשא חיוורא. פיון דחמא ליה משה, לא יכיל למללא. בעא למשדי גרמיה מגו עננא.

אמר ליה קדשא בריך הוא, משה, וכי אנת הוא דאסגית מלין עמי בסנה, דבעית למנדע רזא דשמא קדישא, ולא דחלת. והשתא את דחיל מחד משמשי. פיון דשמע משה קליה דקודשא בריך הוא, אתתקף. פתח פומיה, בשבעין ותריין אתוון דשמא עלאה, פיון דשמע הדרני"אל אתוון דשמא קדישא, מפומיה דמשה, אזדעזע. קריב לגביה, אמר ליה, זכאה חולקך משה, דאתגלי לך, מה דלא אתגלי למלאכי עלאי.

וְהָיָה הוֹלֵךְ עִמּוֹ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְאֵשׁ חֲזָקָה שֶׁל מְלֶאכֶךָ אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ סַנְדְּלָפוֹן. וְשָׁנִינוּ, סַנְדְּלָפוֹן עֲלִיּוֹן הוּא עַל שְׂאֵר חֲבָרֵי חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהוּא עוֹמֵד אַחַר הַפְּרָגוֹד שֶׁל רְבוּנוּ, וְקוֹשֵׁר לוֹ כְּתָרִים מִבְּקָשׁוֹתֵיהֶם שֶׁל הַתְּפִלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּבִשְׂעָה שֶׁמִּגִּיעַ הַכְּתָר הַזֶּה לְרֹאשׁ הַמְּלֶאכֶךָ הַקְּדוֹשׁ, הוּא מְקַבֵּל אֶת תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַתְּפִלוֹת וְהַהֲמוֹנִים מְזַדְּעָזְעִים, וְנֹהֲמִים וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹם בֵּית שְׁכִינְתּוֹ.

אָמַר לוֹ הַדְּרַנְיָאֵל לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, אֵינְנִי יְכוֹל לְלַכֵּת עִמָּךְ, שְׂלֵא תִשְׂרַף אוֹתִי הָאֵשׁ הַחֲזָקָה שֶׁל סַנְדְּלָפוֹן. בְּאוֹתָהּ שְׂעָה הַזֵּדְעוּזָה מֹשֶׁה, עַד שֶׁהַחֲזִיק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמֹשֶׁה, וְהוֹשִׁיבוֹ לְפָנָיו וְלָמַד אוֹתוֹ תוֹרָה. וְכִסָּה אֶת מֹשֶׁה בְּאוֹתוֹ אֹר וְזִיו שֶׁל אוֹתוֹ נֵעַם, וְהָיוּ פָּנָיו שֶׁל מֹשֶׁה מְאִירִים בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים, וְכָל חֵיל הַשָּׁמַיִם הָיוּ מְזַדְּעָזְעִים לְפָנָיו בְּשְׂעָה שֶׁהָיָה מוֹרִיד תוֹרָה.

בֵּינָן שֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל לְמֹשֶׁה, נָטַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (מִמֹּשֶׁה) אֶלְךָ חֲלָקִים מְאוֹתוֹ זִיו. בְּאוֹתָהּ שְׂעָה רָצוּ מְלָאכִים עֲלֵינוּ, וְכָל אוֹתָם הַמוֹנִים, לְשַׂרְף אֶת מֹשֶׁה בְּשְׂעָה שֶׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שְׁמוֹת לב) לָךְ רַד פִּי שַׁחַת עִמָּךְ. הַזֵּדְעוּזָה מֹשֶׁה וְלֹא יָכַל לְדַבֵּר, עַד שֶׁהִרְבֶּה בַּתְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֹשֶׁה, הַחֲזִק בְּכִסְאִי! עַד שֶׁגָּעַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל אוֹתָם הַמוֹנִים וּבְכָל אוֹתָם חֲלוֹת, וְהַחֲזִיק מֹשֶׁה בְּשָׁנָי לוחֹת הָאֲבָנִים, וְהוֹרִיד אוֹתָם לְמֹשֶׁה, וְנָהוּ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלֵי כא) עִיר גְּבֹרִים עֲלֶיהָ חָכָם וַיִּרַד עוֹ מִבְּטָחָה. וּמֵאוֹתוֹ זִיו שֶׁנִּשְׂאָר בּוֹ, הָיוּ פָּנָי מֹשֶׁה מִבְּהִיקִים. וְיָמָה

וְהָיָה אֲזִיל עִמִּיהָ, עַד דְּמָטוּ לְאֶשָּׁא תְּקִיפָא, דְּחָד מְלֶאכָא דִּי שְׁמִיהָ סַנְדְּלָפוֹן. וְתֵאנָא, סַנְדְּלָפוֹן עֲלָאָה הוּא עַל שְׂאֵר חֲבָרֵי, חֲמֵשׁ מְאָה שָׁנִין. וְהוּא קָאִים בְּתַר פְּרָגוֹדָא דְמֵאֲרִיָּה, וְקוֹשֵׁר לִיהָ כְּתָרִין, מִבְּעוֹתֵיהוֹן דְּצִלוֹתָא דְיִשְׂרָאֵל. וּבִשְׂעָתָא דְמָטִי הָאִי כְּתָר לְרִישֵׁיהָ דְּמְלֶאכָא קְדִישָׁא, הוּא מְקַבֵּל צִלוֹתֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. וְכִלְהוֹ חֲיִילִין וְאֶכְלוּסִין מְזַדְּעָזְעִין, וְנֹהֲמִין וְאוֹמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דִּי מֵאַתְרַּ בֵּית שְׁכִינְתֵיהָ.

אָמַר לִיהָ הַדְּרַנְיָאֵל לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, לִית אֲנָא יְכִיל לְמַהֵךְ עִמָּךְ, דְּלֹא יוֹקִיד לִי אֶשָּׁא תְּקִיפָא דְסַנְדְּלָפוֹן. בִּיהָ שְׂעָתָא אֲזַדְּעוּזָה מֹשֶׁה, עַד דְּאַתְקִיף בִּיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמֹשֶׁה, וְאוֹתְבִיָּה קָמִיהָ, וְאוֹלִיף לִיהָ אוֹרִיָּתָא. וְחָפָא לִיהָ לְמֹשֶׁה, בְּהֵהוּא נְהוֹרָא וְזִיוָא דְּהֵהוּא נֵעַם, וְהָיוּ אֲנָפוּי דְּמֹשֶׁה נְהִירִין בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין. וְכָל חֵילָא דְשָׁמַיָא הָווּ מְזַדְּעָזְעִין קָמִיהָ, בְּשְׂעָתָא דְהָיָה נְחִית בְּאוֹרִיָּתָא.

בֵּינָן דְּחָבּוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, נָטַל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (נ"א מִמֹּשֶׁה) אֶל"ף חוֹלְקִין מֵהֵהוּא זִיוָא. בִּיהָ שְׂעָתָא, בָּעוּ מְלָאכִין עֲלֵאִין, וְכָל אֵינוֹן אֶכְלוּסִין, לְאוֹקְדָא לְמֹשֶׁה, בְּשְׂעָתָא דְאָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שְׁמוֹת לב) לָךְ רַד פִּי שַׁחַת עִמָּךְ. אֲזַדְּעוּזָה מֹשֶׁה, וְלֹא יְכִיל לְמַלְלָא, עַד דְּאַסְגִּי בְּצִלוֹתֵין וּבְעוֹתֵין קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה, אַתְקִיף בְּכוֹרְסִיָּא דִּילִי, עַד דְּגָעַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל אֵינוֹן אֶכְלוּסִין, בְּכָל אֵינוֹן חֲיִילִין, וְאַתְקִיף מֹשֶׁה בְּתָרִין לוחֵין דְּאַבְנִין, וְאַחִית לוֹן לְתַתָּא. וְדָא הוּא דְכְּתִיב, (מִשְׁלֵי כא) עִיר גְּבֹרִים עֲלֶיהָ חָכָם וַיִּרַד עוֹ מִבְּטָחָה. וּמֵהֵהוּא זִיוָא דְאַשְׁתָּאֵר בִּיהָ, הָווּ מִבְּהִיקִין אֲנָפוּי